

THỰC TRẠNG VỀ NGUỒN LỰC THÔNG TIN TRONG HOẠT ĐỘNG ĐÀO TẠO TẠI TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC - HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Hoàng Tuấn Sơn¹

Tóm tắt. Nghiên cứu này xuất phát từ thực trạng của nguồn lực thông tin trong hoạt động đào tạo của Trung tâm Thông tin khoa học- Học viện Chính trị khu vực I, nêu ra một số ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của hạn chế. Từ đó, đề xuất một số biện pháp nhằm tăng cường quản lý nguồn lực thông tin trong hoạt động đào tạo tại Học viện, hướng đến nâng cao chất lượng hoạt động đào tạo.

Từ khóa: Thông tin, nguồn lực thông tin, thông tin khoa học, hoạt động đào tạo, Học viện Chính trị khu vực I.

1. Đặt vấn đề

Thông tin đang trở thành một nguồn lực quan trọng để mỗi con người, mỗi tổ chức, mỗi quốc gia tồn tại và phát triển. Một thời đại mới đã mở ra: Thời đại thông tin, trong đó số đông người lao động thực hiện các công việc liên quan đến tạo lập, phân phối và sử dụng nguồn lực thông tin.

Học viện Chính trị khu vực I là một trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo quản lý, cán bộ khoa học lý luận chính trị của Đảng và Nhà nước, các tổ chức chính trị- xã hội, các doanh nghiệp của Nhà nước và các đơn vị sự nghiệp công lập ở khu vực phía Bắc theo sự phân công, phân cấp của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; nghiên cứu khoa học lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, các khoa học chính trị và khoa học lãnh đạo quản lý; khoa học giáo dục và phương pháp giảng, dạy trong trường Đảng. Để góp phần khẳng định vị thế, thương hiệu của nhà trường nguồn lực thông tin trong hoạt động đào tạo đóng vai trò rất quan trọng.

Nghiên cứu này xuất phát từ thực trạng của nguồn lực thông tin trong hoạt động đào tạo của Trung tâm Thông tin khoa học- Học viện Chính trị khu vực I, tác giả đã nêu ra một số ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân của hạn chế. Từ đó, đề xuất một số biện pháp nhằm tăng cường quản lý nguồn lực thông tin trong hoạt động đào tạo tại Học viện, hướng đến nâng cao chất lượng hoạt động đào tạo.

2. Thực trạng nguồn lực thông tin trong hoạt động đào tạo tại Trung tâm Thông tin Khoa học- Học viện Chính trị khu vực I

Nguồn tài liệu truyền thống

Nguồn lực thông tin hiện có tại Trung tâm khá phong phú với khoảng hơn 150,000 bản tài liệu. Trong 5 năm (2010-2016), Trung tâm đã bổ sung một lượng lớn các đầu sách, tài liệu, báo, tạp chí chuyên ngành, ngoài ra còn tiếp nhận một số lượng lớn từ các nguồn cho, biếu, tặng...

Ngày nhận bài: 17/09/2017. Ngày nhận đăng: 12/10/2017.

¹Học viện Chính trị khu vực I; e-mail: ht_son2007@yahoo.com.

Cụ thể, thành phần và số lượng vốn tài liệu được phân chia như sau:

- Phòng đọc tổng hợp: lưu trữ và phục vụ bạn đọc với nhiều môn loại: sách kinh điển, các văn kiện của Đảng và Nhà nước, sách nghiên cứu - tra cứu, sách tham khảo thuộc các lĩnh vực (chủ yếu là chính trị - xã hội), các loại từ điển, báo, tạp chí, tài liệu đóng lưu chiếu từ năm 1997 đến nay với số lượng 378 quyển báo (báo Nhân dân), 600 quyển tạp chí các loại (tạp chí Cộng sản, Xây dựng Đảng, Lý luận chính trị...). Ấn phẩm thông tin chủ yếu là báo, tạp chí, chúng đa dạng về nội dung và chủng loại, với số lượng báo và tạp chí: gồm 77 loại báo, 95 loại tạp chí. Ngoài báo, tạp chí, tại đây còn có các loại ấn phẩm khác là sách tham khảo và tra cứu với số lượng 1,343 cuốn. Hiện nay, số tài liệu tại phòng này bao gồm trên 25,000 bản.

- Tại phòng đọc Nghiên cứu: khoảng 9,000 tài liệu là luận văn, đề án, sách tra cứu, tài liệu tham khảo, tài liệu ít công bố và các tư liệu khác.

- Tại phòng mượn sách Tham khảo: chủ yếu là sách tham khảo, sách chuyên khảo, sách nghiên cứu trên các lĩnh vực chính trị - xã hội, kinh tế, khoa học, văn hoá, số ấn phẩm hiện có khoảng 19,326 cuốn sách của 4,000 tên sách ở các lĩnh vực khác nhau như: kinh tế - chính trị - xã hội - văn hoá,... phục vụ chủ yếu cho nhu cầu nâng cao trình độ chuyên môn, giải trí của cán bộ và học viên. Kho sách tham khảo gần 20,000 bản.

- Phòng mượn sách học tập: các ấn phẩm ở đây gồm sách giáo khoa - giáo trình, tập bài giảng nhằm phục vụ việc nghiên cứu, giảng dạy và học tập của cán bộ và học viên trong Học viện, số lượng khoảng gần 10,000 bản.

- Tại phòng mượn sách Kinh điển: có hơn 10,000 cuốn sách kinh điển như Các-Mác, Ăngghen, Lênin, Hồ Chí Minh toàn tập, tuyển tập, các sách tra cứu, tác phẩm lẻ của Các-Mác, Ăngghen, Lênin,...

Nguồn tài liệu điện tử

Nhận thức được vai trò của nguồn lực thông tin điện tử, Trung tâm đã tích cực triển khai xây dựng cơ sở dữ liệu "để đi tắt, đón đầu" khi dự án thư viện điện tử đi vào hoạt động, sẽ có dữ liệu vận hành, khai thác. Đến nay, Trung tâm đang tiến hành xây dựng một số cơ sở dữ liệu về sách, tư liệu... Các cơ sở dữ liệu này mới chỉ cập nhật những sách, luận văn, đề án, tổng quan, kỷ yếu khoa học từ năm 2012 trở lại đây còn những tài liệu trước đó chưa làm hồi cố vì chưa có nhân lực cũng như kinh phí để thực hiện.

+ Cơ sở dữ liệu sách: là cơ sở dữ liệu lớn nhất và quan trọng nhất của Trung tâm, phản ánh các tài liệu dạng sách bằng ngôn ngữ Tiếng Việt của Học viện.

+ Cơ sở dữ liệu quản lý các đề tài NCKH, luận văn thạc sỹ, đề án cao cấp chính trị được bảo vệ tại Học viện, cùng một số lượng lớn tổng quan, kỷ yếu đề tài nghiên cứu khoa học của Học viện.

+ Nguồn tin dạng CD-ROM: bao gồm các luận văn, đề án cao cấp lý luận chính trị, luận văn thạc sỹ (thu nhận từ năm 2012). Nguồn tin dạng CD-ROM rất ít như "Hồ Chí Minh toàn tập"; "Hệ thống văn bản pháp luật và các văn bản có liên quan",... Hiện tại, Trung tâm chưa có cơ chế dành riêng cho việc bổ sung các đĩa CD, VCD hoặc DVD về cơ sở dữ liệu hay tài liệu điện tử. Các đĩa CD-ROM này có được một phần là do có sự tài trợ từ bên ngoài, một phần được đính kèm cùng tài liệu gốc và phần còn lại là trung tâm đã mua được dưới dạng CSDL điện tử.

Tính hiệu quả của việc sử dụng loại tài liệu này tại Trung tâm cho đến thời điểm này thực chưa được cao, điều đó được thể hiện ở chỗ: vốn tài liệu này chưa được quản lý trên một hệ thống nào (chưa thể tra cứu được trên các hệ thống tra cứu); việc tìm kiếm, lựa chọn tài liệu còn gặp nhiều khó khăn, mới chỉ tra cứu dạng thư mục trên website của Học viện.

Các sản phẩm và dịch vụ thông tin

Trung tâm Thông tin Khoa học đang có các sản phẩm và dịch vụ thông tin như sau:

- Thông tin chuyên đề phát hành hàng quý (hiện nay đang tạm dừng hoạt động)
- Thư mục tư liệu mới, thư mục tạp chí chuyên đề: gồm ấn phẩm là sách, báo, tạp chí.